

5 PE

5 PE

5 PE

Programma

09:00

Ontvangst

09:30

Welkom & Inleiding

Onder de deskundige leiding van **Bram Adema**, manager director van het toonaangevende verduurzamingsadviesbureau **CFP Green Buildings**, krijgt u een actueel overzicht van de duurzaamheidseisen en verduurzaming van bestaande kantoren. Waar liggen de kansen voor de verduurzamingsslag van uw kantoren? Wat zijn de aandachtspunten en concrete stappen?

Beleid en regelgeving

Wat is specifiek het overheidsbeleid van kantoorvastgoed voor kantoren energielabel C? Ongeveer 45% van het vastgoed voldoet pas aan deze eisen, en al over minder dan een jaar dienen kantoorgebouwen in Nederland gecertificeerd te zijn met energielabel C. **Tim von Harras**, beleidsadviseur energietransitie **Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties** (BZK), geeft u een overzicht van het beleid en de handhaving van deze energielabelplicht.

10:40

Break

11:00

Juridische aspecten Label C Kantoren

In het Bouwbesluit 2012 staat aangegeven dat elk kantoorgebouw vanaf 1 januari 2023 minimaal energielabel C moet hebben. Voldoet het kantoorgebouw niet aan de eisen, dan mag het niet meer als kantoor gebruikt worden. **Kees Hoek**, advocaat bij **RWV advocaten**, licht toe hoe de juridische handhaving wordt vormgegeven in de praktijk. Welke gevolgen heeft het beleid voor eigenaars, beheerders en gebruikers van het vastgoed? Hoe gaat u om met de lopende huurcontracten van zittende huurders en koopovereenkomsten? U krijgt een actueel overzicht van uw juridische aandachtspunten en mogelijkheden.

Businesscase: kansen en risico's verduurzamingsproces

Welke kansen en risico's zijn verbonden aan het verduurzamingsproces om te voldoen aan de aankomende eisen? Hoe ziet de businesscase van kantoorverduurzaming eruit? **Annabel Jansen**, consultant **Brink**, gaat in op:

- Verduurzamen van (gemeente)kantoren
- Kansen en risico's van verduurzamingsproces: kosten én baten
- Methodiek van levensduurkosten in relatie tot duurzaamheidslabels en -normen

12:20

Lunch

13:20

Financiering & fiscale mogelijkheden

De verduurzaming van bestaande kantoorgebouwen wordt gestimuleerd, maar is kostbaar. Wat zijn uw financieringsmogelijkheden en subsidiekansen? Dat hoort u van **Mitchell Gmelich**, directeur-eigenaar **Draeckeburgh**, gespecialiseerd in de financiering en gebouwgebonden duurzaamheidsinvesteringen. Naast reguliere financiering zijn er regelingen voor een rentekorting, alsmede fiscale voordelen te halen. U krijgt een overzicht van de verschillende regelingen en subsidies. Daarbij geeft hij aan hoe u deze regelingen slim kunt inzetten tijdens het verduurzamingsproces.

Verduurzaming & Exploitatiekosten

Hoe houdt u de exploitatiekosten in de hand bij de verduurzaming van uw kantoren? **Sander Koëter**, directeur van **Koëter Vastgoed Adviseurs**, neemt u mee in een aantal praktijkcases: van gemeentelijke kantoren tot op portefeuilleniveau. U hoort o.a. over de verduurzaming van het stadhuis van Zaanstad, het proces vooraf om op portefeuilleniveau een inschatting van kosten te maken. Hoe u slim kunt omgaan met verduurzamingsoffertes. Wat zijn de do's en don'ts om de exploitatiekosten in de hand te houden?

14:40

Break

15:00

Praktijkaanpak energielabelplicht op portefeuilleniveau

Hoe realiseren kantoorbeleggers de verduurzaming op portefeuilleniveau? Aan de hand van voorbeelden deelt **Bas Jochims**, director Dutch office & hotel investments bij **Bouwinvest**, de strategie en targets van de energielabelplicht binnen hun kantorenportefeuille van € 1,2 miljard. Hoe hebben zij dit aangepakt en wat zijn hun ervaringen? Inmiddels zitten zij zelfs op portefeuilleniveau op label A. Inmiddels richten zij zich op BREEAM-NL, GRESB Health & Well-being, Paris Proof e.d. U krijgt een interessante kijk in de keuken van deze duurzame kantoorbelegger. Waar liggen de aandachtspunten en uw kansen?

<https://spryg.com/nl/events/kantoren>

SPRYG Real Estate Academy

België: +32 (0)3 226 5417

Nederland: +31 (0)15 303 0670

© SPRYG Real Estate Academy 2026

INSCHRIJVEN

Praktijkaanpak gemeentelijk kantoorvastgoed

De Gemeente Amsterdam heeft pakweg 1.000 vastgoedobjecten in beheer, waarvan zo'n 700 in eigendom.

Naast de energielabelplicht voor kantoren heeft de gemeente eigen bovenwettelijke beleidsdoelen opgesteld.

Eveline Roubos, programmamanager duurzaamheid Gemeentelijk Vastgoed **Gemeente Amsterdam**, laat zien welke stappen de gemeente neemt om label C voor hun kantoren te behalen. Wat is hun aanpak en wat zijn de 'lessons learned'?

16:20

Wrap Up & Netwerkborrel

<https://spryg.com/nl/events/kantoren>

SPRYG Real Estate Academy

België: +32 (0)3 226 5417

Nederland: +31 (0)15 303 0670

© SPRYG Real Estate Academy 2026

INSCHRIJVEN

Portefeuillesturing op Toekomstbestendige Kantoren

Per 1 januari 2023 verliezen kantoren hun bestemming als zij lager dan energielabel C scoren. Met de snel oplopende energielasten wordt duurzaamheid van kantoren een doorslaggevend besispunt voor huurders en gebruikers. Dat verkort de terugverdientijd van uw investeringen flink en die worden daarmee zeer kansrijk. Wat zijn slimme verduurzamingsacties voor uw kantoren? Dat leert u op deze studiedag! In 1 dag geven dé verduurzamingsexperts u een actueel overzicht van alle relevante aspecten: juridisch, financieel én technisch. We kijken naar de businesscase en slimme, energiebesparende oplossingen. U krijgt praktische stappenplannen en 'lessons learned'. Ontdek uw kansen voor toekomstbestendige kantoren. Graag tot ziens!

Datum en Locatie

Dinsdag 21 juni 2022

New Babylon

Anna van Buerenplein 48

2595 DA Den Haag

Nederland

Routebeschrijving auto , Routebeschrijving OV

In 1 dag:

- Actueel overzicht Energielabel C verplichting kantoren
- Juridische gevolgen van energielabel C opgave
- Financiering en fiscale mogelijkheden verduurzaming kantoren
- Businesscase: kansen en risico's verduurzamingsproces
- Praktijkaanpak: (gemeente)kantoren en aanpak portefeuilleniveau

Bestemd voor:

Deze studiedag is bestemd voor vastgoedmanagers, asset- en portefeuillemanagers, beheerders, projectleiders duurzaamheid en energietransitie werkzaam bij publieke en private kantooreigenaren en gebruikers: investeerders, gemeenten, provincies, corporaties, zorginstellingen, kantooreigenaren, financiers, architecten, aannemers, ingenieurs, juristen en adviseurs.

<https://spryg.com/nl/events/kantoren>

SPRYG Real Estate Academy

België: +32 (0)3 226 5417

Nederland: +31 (0)15 303 0670

© SPRYG Real Estate Academy 2026

INSCHRIJVEN